Ympäristöministeriön vastuualueet

Ilmastorahoitus:
-410 000 euroa: ilmastoyksikön T&K-rahoitus
-750 000 euroa: ilmastopaneeli
-150 000 euroa: saamelainen ilmastoneuvosto

Toimintakenttää koskeva lisärahoitus:
RePower -hanke: SYKE, VTT, GTK 2024-2026
ACE LIFE – EU hanke: 20 milj. 2024-2030

Ilmastoyksikön määräraha: 410 000e

- Määrärahalla vastataan ilmastoyksikön viestintä- ja selvitystarpeisiin:
- Ilmastoviestintä, ml. ilmasto-oppaan vuosirahoitus, käännökset, sidosryhmätilaisuudet
- Ilmastolain päivitys: vaikutusten arviointi ja viestintä (hallitusohjelma)
- EU-selvitykset (EU-valmistelu)
- EU ACE LIFE omavastuu (35 000e omavastuu 20 milj. hankkeessa)
- Ilmastokädenjälki (hallitusohjelma)
- Vapaaehtoiset hiilimarkkinat (hallitusohjelma)
- Keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelma (lakisääteinen)
- Tekniset nielut (hallitusohjelma)
- Maaperä-asiat (EU-valmistelu)
- Nuorten ilmastohuippukokouksen osarahoitus (nuorisolain ja lasten oikeuksien sopimuksen toimeenpano)
- Kuntien päästölaskenta

Ilmastopaneeli: 750 000 euroa

Lakisääteinen elin: Ilmastolaki, 20 §

- *Valtioneuvosto asettaa neljän vuoden määräajaksi kerrallaan Suomen ilmastopaneelin, joka on riippumaton tieteellinen asiantuntijaelin. Ilmastopaneelissa tulee olla edustus eri tieteenaloilta.*
- *Ilmastopaneelin tehtävänä on tuottaa, koostaa ja eritellä tieteellistä tietoa ja tunnistaa tietotarpeita ilmastonmuutoksen hillitsemisestä ja siihen sopeutumisesta ilmastopolitiikan suunnittelua, toimeenpanoa, seurantaa ja päätöksentekoa varten. Näitä tehtäviä varten ilmastopaneeli antaa lausuntoja ilmastonmuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen liittyvistä ilmastopolitiikan asiakirjoista. Ilmastopaneeli voi tuottaa myös muita selvityksiä ja materiaaleja, joista se viestii tarpeen mukaan yleisölle ja päätöksentekijöille. Suomen ilmastopaneelin jäsenelle voidaan maksaa tehtävän hoitamisesta kohtuullinen palkkio.*
- *Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ilmastopaneelin tehtävistä, kokoonpanosta ja muista ilmastopaneelin toimintaa koskevista menettelyistä sekä jäsenten valinnasta, toimikaudesta ja palkkioista.*

Uusi ilmastopaneeli tulee aloittamaan 1.1.2024 alkaen. Asettaminen käynnissä.

Kustannukset vuositasolla

- Sihteeristön kustannukset (koordinaattori, viestintä, kaksi tiedesihteeriä): n. 300 000-350 000 euroa/vuosi
- Vuosipalkkiot: n. 90 000e/vuosi (asetuksen säätämät: jäsen 5000e/vuosi, vpj 7000e/vuosi, pj 10 000e/vuosi)
- Hankkeet: n. 300 000-400 000e/vuosi

Kustannustehokas tietopohjan tuki päätöksentekijöille niin kansallisissa kuin EU-kysymyksissä. Aikavälillä 2020-2023 syksy paneeli tuotti yhteensä 22 hankejulkaisua (ml. tiivistelmät ja politiikkasuositukset) ja 118 lausuntoa (ml. esitykset). Tulevat teemat kytkeytyvät lakisääteisiin tehtäviin, hallitusohjelmaan ja EU-politiikkaan liittyvään kansalliseen valmisteluun.

Valmistuneet 2020-2023

- Ilmastopolitiikan oikeudenmukaisuus
- Kuluttajien merkitys kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisessä ja Suomen ilmastopolitiikassa
- Sopeutumisen alueelliset ulottuvuudet ja ohjauskeinot muuttuvaan ilmastoon (SUOMI)
- Metsien hyödyntämisen ilmastonäkökohtiin liittyviä tietotarpeita, väittämiä ja uskomuksia - tieteellinen perusta ja tulkinta
- Turvemaiden käytön tulevaisuuden vaihtoehdot hiilineutraalissa Suomessa
- Energiajärjestelmien sähköistymisen merkitys CO2-päästöjen leikkaamisessa
- Suomen nettopäästöjen vähennyspolku 2020-2050: Päästöt, nielut ja Suomen ilmastopaneelin ehdotus niiden kirjaamisesta ilmastolakiin
- Kuluttajanäkökulma
- Koronan jälkeinen aika: ilmastotoimet ja vihreä elvytys
- Sopeutumisen suuntaviivat ilmastopolitiikassa

Valmistuvat syksyllä 2023

- Teknisten hiilinielujen tarkemmat mahdollisuudet Suomessa ja niiden edistäminen
- Analyysi metsien käytöstä suhteessa nielun turvaamiseen ja monimuotoisuuden suojeluun
- Päästö- ja nettokuilu vuoteen 2035
- Sopeutumisen indikaattorien kehitys
- Liikenteen päästövähennyskeinot, kustannukset ja oikeudenmukaisuusvaikutukset

Saamelainen ilmastoneuvosto: 150 000 euroa

Lakisääteinen: ilmastolaki, 21 §

- *Edellä 9–12 §:ssä tarkoitettujen ilmastopolitiikan suunnitelmien valmistelun tueksi valtioneuvosto asettaa määräajaksi saamelaisen ilmastoneuvoston. Saamelaisessa ilmastoneuvostossa tulee olla edustettuna saamelaisen perinteisen tiedon haltijoita ja edustus keskeisiltä tieteenaloilta.*
- *Saamelaisen ilmastoneuvoston tehtävänä on antaa lausuntoja 9–12 §:ssä tarkoitetuista ilmastopolitiikan suunnitelmista saamelaiskulttuurin edistämisen osalta. Saamelainen ilmastoneuvosto voi suorittaa myös muita ilmastonmuutokseen sekä saamelaisten kulttuuriin ja oikeuksiin liittyviä tietopohjan tuottamista koskevia tehtäviä. Saamelaisen ilmastoneuvoston jäsenelle voidaan maksaa tehtävän hoitamisesta kohtuullinen palkkio.*

taloussuunnittelujärjestelmään

- *Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä saamelaisen ilmastoneuvoston tehtävistä, kokoonpanosta, toimikaudesta ja muista ilmastoneuvoston toimintaa koskevista menettelyistä sekä ilmastoneuvoston jäsenten valinnasta, toimikaudesta ja palkkioista.*

Ensimmäinen saamelainen ilmastoneuvosto on nimitetty, kausi: 1.9.2023-31.8.2027.

Saamelainen ilmastoneuvosto on kustannustehokas tapa mm. tuottaa tietopohjaa kansallisen ilmastopolitiikan vaikutusten arviointia ja seurantaa varten saamelaiskulttuurin ja saamelaisten oikeuksien näkökulmasta (asetus 435/2023).

Kustannukset: koordinaattori/sihteeristö, tulkkaus ja käännökset, muut toimintamenot ja selvitykset